

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS PRIEINAMUMO
NEĮGALIESIEMS IR RIBOTO JUDUMO ASMENIMS TECHNINIO
SĄVEIKUMO SPECIFIKACIJOS ĮGYVENDINIMO PLANO
PATVIRTINIMO**

2017 m. gruodžio 18 d. Nr. 3-622
Vilnius

Įgyvendindamas 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų (OL 2014 L 356, p. 110) 8 straipsnio 1 dalies nuostatas,

t v i r t i n u Europos Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninio sąveikumo specifikacijos įgyvendinimo planą (pridedama).

Susisiekimo ministras

Rokas Masiulis

EUROPOS SĄJUNGOS GELEŽINKELIŲ SISTEMOS PRIEINAMUMO NEĮGALIESIEMS IR RIBOTO JUDUMO ASMENIMS TECHNINIO SĄVEIKUMO SPECIFIKACIJOS ĮGYVENDINIMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Europos Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninio sąveikumo specifikacijos įgyvendinimo planas (toliau – Planas) parengtas įgyvendinant 2014 m. lapkričio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninės sąveikos specifikacijų (OL 2014 L 356, p. 110) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1300/2014) 8 straipsnį ir skirtas užtikrinti lygias ir nediskriminacines sąlygas specialiųjų poreikių turintiems žmonėms keliauti geležinkelių transportu Lietuvos teritorijoje ir tarptautiniais maršrutais. Planu vadovaujasi viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas teikiančios įmonės, siekdami palaipsniui pašalinti visas geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims kliūtis.

2. Plane vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas Reglamente (ES) Nr. 1300/2014, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekse ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme.

3. Plano derinimo procese dalyvavo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas teikianti įmonė AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir Lietuvos neįgaliųjų forumas.

II SKYRIUS ESAMOS PADĖTIES APŽVALGA

4. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 3-403 „Dėl Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo patvirtinimo“ nustatytos specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo kelių, geležinkelių, oro ir vandenų transportu, taip pat kelių transportu miestuose ir gyvenvietėse gerinimo kryptys. Įsakymu patvirtintas gerosios praktikos vadovas taikomas visiems Lietuvos Respublikos transporto infrastruktūros valdytojams ir vežėjams.

5. Visa pagrindinė informacija specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, keliaujantiems traukiniais, yra pateikta Prieigos taisyklėse, taikomose vežant neįgalius ir ribotos judėsenos asmenis, patvirtintose AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus 2009 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. Į-900 (toliau – Prieigos taisyklės). Prieigos taisyklėse pateikiama informacija apie traukinių ir geležinkelio stočių pritaikymą specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, pagalbos rezervavimo sąlygas ir terminus, kelionės traukiniais planavimą. Spausdintos Prieigos taisyklės yra platinamos geležinkelio stotyse, traukiniuose ir Lietuvos neįgaliųjų forume. Elektroninę Prieigos taisyklių versiją galima atsisiųsti iš AB „Lietuvos geležinkeliai“ interneto svetainės.

6. Traukinių pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems žmonėms:

6.1. Šiuo metu 63 proc. AB „Lietuvos geležinkeliai“ eksploatuojamų keleivinių, dyzelinių ir elektrinių traukinių yra pritaikyti judėjimo negalią turintiems žmonėms. Šiuose keleiviniuose traukiniuose yra įrengtos vietos neįgaliųjų vežimėliams tvirtinti, pagalbos iškvietimo mygtukai

traukinio išorėje ir viduje, pritaikyti sanitariniai mazgai, paplatinti įėjimai ir durys, į traukinius keleiviai su neįgaliojo vežimėliais įkeliami mobiliaisiais keltuvais arba specialiomis rampomis. Parengti darbuotojai Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių geležinkelio stotyse, pasinaudodami specialia įranga, padeda keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais įlipti į traukinį ar išlipti iš jo.

6.2. AB „Lietuvos geležinkeliai“ naudojami dviaukščiai elektriniai traukiniai ir dyzeliniai traukiniai 730 ML yra žemagrindžiai (nėra didelio aukščio skirtumo tarp traukinio krašto ir perono), vagonuose yra įrengtos rampos įvažiuoti į traukinį arba išvažiuoti iš jo keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais, visi pagrindiniai informaciniai ženklai ir užrašai pateikiami ir Brailio raštu.

6.3. Detali informacija apie AB „Lietuvos geležinkeliai“ naudojamus specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikytus traukinius:

Traukinio tipas, maršrutas	Traukinių skaičius	Įgyvendintos priemonės specialiųjų poreikių turintiems žmonėms
PESA 730 ML, <i>Vilnius–Klaipėda</i>	7	Įrengta rampa keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais įvažiuoti į traukinį, specialiai pritaikytas sanitarinis mazgas ir įrengtos 2 specialios vietos su tvirtinimo įranga, pagalbos iškvietimo mygtukai, užrašai pateikiami ir Brailio raštu. Įrengtos specialios vietos vaikų vežimėliams ir jų tvirtinimo įranga. Traukiniai visiškai atitinka Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.
Elektrinis traukinys EJ575, <i>Naujoji Vilnia–Vilnius–Kaunas</i> ir <i>Naujoji Vilnia–Vilnius–Trakai</i>	12	Pirmajame ir paskutiniajame traukinio vagonuose įrengtos specialios rampos keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais įlipti / išlipti, specialiai pritaikytas sanitarinis mazgas, įrengtos vietos neįgaliesiems (5 vnt.), tvirtinimo įranga ir specialus pagalbos mygtukas, kuriuo prireikus iškviečiamas traukinio personalas. Įrengtos specialios vietos vaikų vežimėliams ir jų tvirtinimo įranga. Užrašai pateikiami ir Brailio raštu. Traukiniai visiškai atitinka Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.
Automotrisė PESA 620M, <i>vietiniai Lietuvos maršrutai</i>	12	Įrengta 1 vieta specialiųjų poreikių turintiems žmonėms. Įrengtos specialios vietos vaikų vežimėliams ir jų tvirtinimo įranga.
PESA 630M, <i>Vilnius–Minskas, Vilnius–Šiauliai</i> ir <i>vietiniai Lietuvos maršrutai</i>	3	Kiekviename traukinyje įrengta po 2 specialius keltuvas keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais įlipti / išlipti, pritaikytas sanitarinis mazgas, įrengtos 2 vietos keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais ir 3 sėdimosios vietos lydintiems asmenims. Įrengtos specialios vietos vaikų vežimėliams ir jų tvirtinimo įranga, pagalbos iškvietimo mygtukai. Šie traukiniai visiškai atitinka Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.

7. Informacija apie geležinkelio stočių pritaikymą specialiųjų poreikių turintiems žmonėms:

7.1. Geležinkelio stotys Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose yra pritaikytos specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, skiriasi tik pritaikymo lygis. Dėl didesnio traukinių ir keleivių srauto geriausiai pritaikytos yra Vilniaus ir Kauno geležinkelio stotys. Šiose stotyse įrengti specialiųjų poreikių turintiems žmonėms skirti tualetai, specialios kasos, automobilių stovėjimo vietos prie geležinkelio stočių. Vilniuje ir Kaune įrengti specialiųjų poreikių turintiems žmonėms skirti liftai, kuriais galima pakilti iš tunelio tiesiai į peroną (pakelia stoties personalas).

7.2. Perkant bilietą Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių geležinkelio stočių kasose, kurios pažymėtos neįgaliųjų ženklu, galima padidinti garsiakalbio garsą, o Vilniaus stotyje kai kuriose kasose yra įdiegtos modernios technologijos, prie kurių prisijungus su klausos aparatu galima sustiprinti garso signalą. Jeigu šiomis priemonėmis pasinaudoti nepavyksta ar jų nepakanka, stoties personalas pageidaujama informaciją suteikia raštu.

7.3. Vaizdo ekranai Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių geležinkelio stotyse informuoja keleivius apie traukinių atvykimą ir išvykimą, kelio numerį, vėlavimus.

7.4. 2012 m. AB „Lietuvos geležinkeliai“ parengė keleivių aptarnavimo standartą, kuriame ypatingas dėmesys yra skiriamas specialiųjų poreikių turintiems žmonėms. Šiuo standartu vadovaujasi visi bendrovės darbuotojai, aptarnaujantys keleivius.

7.5. Informavus iš anksto apie pagalbos stotyje poreikį, AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbuotojai pasitinka regėjimo sutrikimų turinčius žmones stoties prieigose, palydi iki bilietų kasų, padeda įsigyti bilietą, suteikia dominančią informaciją ir padeda įsėsti į traukinį.

7.6. Visos būtinos specialiųjų poreikių turinčių žmonių įlaipinimo į traukinį ar išlaipinimo iš traukinio, pasitikimo prie stoties (iš anksto sutartoje vietoje), palydėjimo iki bilietų pardavimo ar traukinio išvykimo vietos, bilietų rezervacijos ar jų įsigijimo paslaugos teikiamos nemokamai.

7.7. Detali informacija apie geležinkelio stočių pritaikymą specialiųjų poreikių turintiems žmonėms:

STOTIS				WC		
Vilnius	+	+1	+	+	+	+
Kaunas	+	+	-	+	-	-
Šiauliai	+	+	+	+	+	-
Klaipėda	+	+	+	+	-	+
Kretinga	+	+	-	+	+	-
Plungė	+	+	-	+	-	-
Telšiai	+	+	+	+	-	-
Baisogala	-	+	-	-	-	-
Dotnuva	-	+	-	-	-	-
Gimbogala	-	+	-	-	-	-
Gudžiūnai	-	+	-	-	-	-
Jonava	-	+	-	+	-	-
Kaišiadorys	-	1	-	+	-	-
Kalvarija	-	1	-	-	-	-
Kazlų Rūda	-	1	-	+	-	-
Kėdainiai	-	+	-	-	-	-
Kybartai	-	-	-	-	-	-
Marijampolė	-	1	-	+	-	-
Mauručiai	-	+	-	-	-	-
Mockava	-	+	-	-	-	-
Pilviškiai	-	+	-	-	-	-
Pravieniškės	-	1	-	-	-	-
Šeštokai	-	+	-	-	-	-
Vilkaviškis	-	+	-	-	-	-
Vinčai	-	1	-	-	-	-
Žasliai	-	+	-	-	-	-
Žeimiai	-	+	-	-	-	-
Naujoji Vilnia	-	-	-	+	-	-
Bezdonys	+	+	-	+	-	-
Pabradė	-	+	-	+	-	-
Švenčionėliai	-	+	-	+	-	-
Ignalina	-	+	-	-	-	-
Dūkštas	-	+	-	-	-	-
Visaginas	-	+	-	-	-	-

Turmantas	-	+	-	-	-	-
Kena	-	+	-	+	-	-
Paneriai	-	-	-	-	-	-
Trakai	+	+	-	+	-	-
Senieji Trakai	+	+	-	+	-	-
Rūdiškės	+	+	-	+	-	-
Valkininkai	-	+	-	+	-	-
Matuizos	-	+	-	-	-	-
Varėna	-	+	-	+	-	-
Marcinkonys	-	+	-	-	-	-
Lentvaris	-	+	-	+	-	-
Vievis	-	+	-	-	-	-
Valčiūnai	-	+	-	-	-	-
Jašiūnai	-	+	-	-	-	-

Paiškinimai:

– Žmonėms su neįgaliojo vežimėliais pritaikyta bilietų kasa.

– Galimybė patekti į peroną, nesinaudojant laipteliais, rampomis ar liftais.

– Specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikyta laukimo salė.

– Specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikytas tualetas.

– Langelis, pritaikytas asmenims su klausos aparatais, arba atviras langelis.

– Galimybė išsikviesti pagalbą.

1 – Galimybė patekti į pirmąjį peroną.

III SKYRIUS

GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS IR TRAUKINIŲ PRITAIKYMO SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ TURINTIEMS ŽMONĖMS PRIORITETŲ NUSTATYMAS IR PLANUOJAMI ATNAUJINIMAI

8. Atlikdami geležinkelio stočių atnaujinimo (modernizavimo) darbus arba įsigydami naujus traukinius, viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojas ir keleivių vežimo geležinkelio transportu paslaugas teikiančios įmonės turi įvertinti jų prieinamumo specialiųjų poreikių turintiems žmonėms galimybes ir pašalinti esamas prieinamumo kliūtis. Tuo siekiama, kad palaipsniui visa geležinkelio transporto sistema būtų pritaikyta specialiųjų poreikių turintiems žmonėms.

9. Prioriteto tvarka turi būti atnaujinamos (modernizuojamos) ir specialiųjų poreikių turintiems žmonėms pritaikomos tos geležinkelio stotys ir tarp jų maršrutu kursuojantys traukiniai, kur yra didžiausi keleivių ir specialiųjų poreikių turinčių žmonių srautai.

10. Atnaujinamos (modernizuojamos) geležinkelio stotys ir įsigijami nauji geležinkelio riedmenys turi atitikti parametrus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 priede.

11. Siekdami nustatyti prieinamumo kliūtis, stebėti ir vertinti prieinamumo srityje daromą pažangą, viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojas ir keleivių vežimo geležinkelio transportu paslaugas teikiančios įmonės rengia inventoriaus aprašus, kuriuose:

11.1. vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 1 lentelėje nurodytais techninės sąveikos elementais, pateikiama informacija apie geležinkelio stočių viešąsias erdves, kuriose teikiama informacija keleiviams, platinami ir žymimi bilietai ir sudaroma galimybė laukti traukinio;

11.2. vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 2 lentelėje nurodytais techninės sąveikos elementais, pateikiama informacija apie geležinkelių riedmenis, skirtus keleiviams vežti.

12. Plano 11 punkte nurodyti inventoriaus aprašai nuolat atnaujinami, į juos įtraukiami duomenys apie naują ar atnaujintą esamą geležinkelių infrastruktūrą ir pasikeitusius geležinkelių riedmenis.

13. 2018 m. viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas planuoja įsigyti 5 mobiliuosius keltuvus, kuriuos įrengs Kauno, Ignalinos, Radviliškio, Varėnos ir Marijampolės stotyse¹.

14. 2018 m. Šeštokų stoties peronas bus pritaikytas specialiųjų poreikių turintiems žmonėms ir visiškai atitiks Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.

15. 2014–2020 m. Susisiekimo ministerija įgyvendina priemonę „Vieno lygio eismo sankirtų eliminavimas“, pagal kurią remiamos viadukų ir tunelių per geležinkelį ir jų prieigų rekonstrukcijos ir statybos veiklos. Rekonstruojami ir statomi viadukai ir tuneliai turi atitikti Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.

16. 2022–2023 m. keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas teikianti įmonė „AB „Lietuvos geležinkeliai“ numato įsigyti 5 elektrinius traukinius už 36,8 mln. Eur². Šie traukiniai visiškai atitiks Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 reikalavimus.

17. 2018–2022 m. numatoma įgyvendinti projektą „Informavimo sistemų ir bilietų pardavimo įrangos diegimas TEN-T tinkle“, kurį vykdant numatoma įsigyti keleivių informavimo sistemą, kurią sudarys vaizdinės ir garsinės traukinių eismo informacijos pateikimo keleiviams techninė bei programinė įranga. Sistemos pagrindiniai elementai:

17.1. 7 dideli ekranai, kurie bus įrengti didžiosiose stotyse: Vilniaus – 3 ekranai, Kauno – 2, Klaipėdos – 1, Šiaulių – 1;

17.2. 42 maži ekranai, kuriuos numatoma įrengti stotyse ir jų prieigose;

17.3. 87 lauko ekranai, kuriuos numatoma įrengti stočių peronuose ir jų prieigose;

17.4. garsinių pranešimų atkūrimo techninė įranga;

17.5. programinė įranga, kuri užtikrina reikiamą sistemos funkcionalumą bei sistemų integraciją į esamas sistemas;

17.6. 6 kelionės bilietų pardavimo automatai, kuriuose įdiegta reikiama funkcionalumą užtikrinanti programinė įranga. Kelionės bilietų pardavimo automatus numatoma įrengti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių traukinių stotyse.

18. 2017–2026 m. Lietuvoje planuojama nutiesti naują europinio standarto (1 435 mm) geležinkelio liniją, pritaikyti keleiviams stotis Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje. Lietuvoje tiesiama europinio standarto (1 435 mm) geležinkelio linija ir kuriama susijusi infrastruktūra turi atitikti parametrus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1300/2014 priede.

19. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas teikiančios įmonės turi užtikrinti, kad keleivius aptarnaujantis personalas periodiškai (ne rečiau kaip kas 3 metus) būtų instruktuojamas dėl specialiųjų poreikių turinčių žmonių aptarnavimo.

IV SKYRIUS

GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS IR TRAUKINIŲ PRITAIKYMO SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ TURINTIEMS ŽMONĖMS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

20. Geležinkelio stotims atnaujinti ir pritaikyti specialiųjų poreikių turintiems žmonėms naudojamos valstybės biudžeto³, Europos Sąjungos fondų ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo lėšos.

¹ Stotys gali keistis, atsižvelgiant į realius keleivių srautus.

² Esant finansinėms galimybėms.

³ Esant finansinėms galimybėms pagal pasirašytą viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartį.

21. Naujų geležinkelių riedmenų įsigijimas arba pritaikymas specialiųjų poreikių turintiems žmonėms finansuojamas keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas teikiančios įmonės, Europos Sąjungos fondų ir valstybės biudžeto⁴ lėšomis.

22. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras 2017 m. balandžio 21 d. įsakymu Nr. 3-183 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-K-519 priemonės „Viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ patvirtino 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-K-519 priemonės „Viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašą, pagal kurį skiriamos lėšos vietinio susisiekimo keleivinių traukinių pritaikymui specialiųjų poreikių turintiems žmonėms.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Planas įgyvendinamas 10 metų ir atnaujinamas ne rečiau kaip kas 5 metus.

---

⁴ Esant finansinėms galimybėms pagal pasirašytą viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimo sutartį.